

У. З. Ватаманюк-Зелінська,
 д. е. н., професор, професор кафедри фінансового менеджменту,
 Львівський національний університет імені Івана Франка
 ORCIDID: <https://orcid.org/0000-0003-4971-5763>
 А. Р. Дуб,
 к. е. н., доцент, старший науковий співробітник,
 ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України"
 ORCIDID: <http://orcid.org/0000-0001-6377-1556>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.10.85

ПУБЛІЧНЕ ІНВЕСТИВАННЯ В КОНТЕКСТІ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ: ПОТЕНЦІАЛ БЮДЖЕТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ

U. Vatamaniuk-Zelinska,
 Doctor of Economic Sciences, Professor,
 Professor of the Department of Financial Management, Ivan Franko National University of Lviv
 A. Dub,
 PhD in Economics, Senior Research Fellow of the Department of Regional Financial Policy, Institute of Regional Research
 named after M. I. Dolishniy of the NAS of Ukraine

PUBLIC INVESTMENT IN THE CONTEXT OF THE WAR ECONOMY: THE POTENTIAL
 OF BUDGET INVESTMENTS AS A FACTOR IN ENSURING THE MACROECONOMIC
 STABILITY OF THE STATE

У статті досліджено концептуальні та практичні аспекти публічного інвестування в умовах воєнної економіки. Обґрунтовано, що під час збройної агресії бюджетні інвестиції трансформуються з інструменту економічного стимулювання у базовий чинник збереження макроекономічної стабільності та національної безпеки держави. Проаналізовано структуру та динаміку капітальних інвестицій за джерелами фінансування протягом 2022–2025 років, що дало змогу виявити зростаючу роль ресурсів державного бюджету у системі публічного інвестування. Проаналізовано функціональний розподіл бюджетних видатків у т.ч. капітальних, де основним пріоритетом бюджетного фінансування постає сектор оборони та безпеки, що спричиняє ефект "перетягування ресурсів" з "цивільних" галузей. Досліджено роль місцевих бюджетів у системі публічного інвестування для відновлення соціальної інфраструктури та людського капіталу. Доведено, що попри позитивну динаміку, частка публічних інвестицій у ВВП залишається нижчою за критичний поріг (лінію Фуенте), що вимагає вдосконалення механізмів управління державними фінансами для забезпечення сталого післявоєнного відновлення та структурної модернізації економіки України.

The scientific article is devoted to a comprehensive study of the mechanisms and role of public investment in ensuring the macroeconomic stability of Ukraine under the conditions of a full-scale military conflict and the subsequent economic transformation. The authors substantiate that public investment, primarily through the instrument of budget investments, acts as a critical driver for maintaining economic activity, restoring damaged infrastructure, and ensuring the fulfillment of strategic state functions. The study analyzes the dynamics of capital investments by sources of financing for the period 2022–2025, revealing a significant increase in the share of the state budget in the overall structure of investment resources. It is established that while private capital remains the largest source of investment, its activity is limited by high military and economic risks, which increases the responsibility of the state for maintaining the investment process. A detailed analysis of the functional classification of budget expenditures showed a significant structural shift: more than half of all budget investments are currently directed to the defense and security sector, including the construction of fortifications and the development of the defense-industrial complex. This creates a specific "resource pulling" effect, where financing for long-term development projects in the environmental, innovative, and economic spheres is limited in favor of immediate security needs. At the same time, the article emphasizes the importance of local budgets, which demonstrate a more balanced sectoral structure, focusing on the restoration of social infrastructure, education, and healthcare. The research uses the concept of the "Fuente line" (2% of GDP) to assess the adequacy of the investment level. The authors found that although the share of budget investments in Ukraine's GDP is growing, it remains below the threshold necessary for sustainable self-sustaining economic growth. The paper identifies key directions for improving the efficiency of public investment, including the optimization of the project selection process, increasing the transparency of the use of budget funds, and creating institutional conditions for attracting international financial assistance and private capital through public-private partnership mechanisms. The strategic necessity of reorienting investment resources in the post-war period to high-tech sectors, "green" energy, and human capital to ensure the competitiveness of the national economy in the European economic space is substantiated.

Ключові слова: публічне інвестування, бюджетні інвестиції, капітальні видатки, воєнна економіка, макроекономічна стабільність, відновлення інфраструктури, державна інвестиційна політика.

Key words: public investment, budget investment, capital expenditures, war economy, macroeconomic stability, infrastructure restoration, state investment policy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах війни публічні інвестиції стають важливим чинником підтримки економічного зростання та відновлення країни. Здійснення публічних інвестицій є однією з базових передумов забезпечення сталого економічного зростання, задоволення суспільного попиту на державні послуги та підвищення якості людського капіталу. Інвестування в публічну інфраструктуру відіграє суттєву роль у зростанні продуктивності та конкурентоспроможності економіки, сприяє зменшенню регіональних диспропорцій розвитку, а також стимулює формування нових галузей із додатковими можливостями зайнятості.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретико-методичні аспекти бюджетного інвестування та державної інвестиційної політики досліджували вітчизняні науковці, зокрема: Касич А.О., Глухова В.І., Кравченко Х.В., Бліхар М., Гетманець О.П., Гордей О.Д., Новицька О.В., Левонюк А.І., Рябоконь О.Ю., Лісничук О.А., Гавриш В.С., Іванченков В.С., Сакун О.С., Щур Р.І., Мацьків В.В., Білий М., Лаврів А.В., Біський Н.М., Фетіщенко Є.М. та інші. Незважаючи на значний науковий доробок, сучасні виклики, пов'язані з воєнним станом, зростанням бюджетного дефіциту, обмеженістю ресурсів та необхідністю відновлення економіки, потребують поглибленого дослідження механізму публічного інвестування, зокрема, оцінки ефективності такої його складової як бюджетні інвестиції.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Оцінити динаміку та ефективність бюджетного інвестування як складової публічних інвестицій для забезпечення макроекономічної стабільності держави в умовах воєнної економіки; обґрунтувати стратегічні напрями фінансування капітальних видатків, як форми бюджетного інвестування у системі публічних інвестицій для забезпечення післявоєнного відновлення та сталого розвитку України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під механізмами публічного інвестування доцільно розуміти інституційно та організаційно оформлену систему фінансово-економічних інструментів, що забезпечують планування, фінансування та реалізацію інвестиційних проєктів у публічному секторі. Тоді як бюджетні інвестиції — це саме та частина публічних інвестицій, яка фінансується безпосередньо із бюджетів (державного або місцевих) і визначається як сукупність капітальних видатків державного та місцевих бюджетів, спрямованих на створення, модернізацію та відтворення матеріальних і нематеріальних активів з метою реалізації стратегічних програм розвитку, підвищення ефективності державного управління та досягнення суспільно значущих цілей, таких як розвиток соціальної інфраструктури, підтримка регіонального розвитку, забезпечення національної безпеки та сталого економічного зростання [1].

Основна мета бюджетних інвестицій полягає в інвестиційному забезпеченні розвитку реального економічного сектора і соціальної сфери. Ефективне бюджетне інвестування впливає на формування такої системи надання суспільних послуг, котра забезпечує високий рівень соціально-економічного розвитку, підвищує рівень матеріального благополуччя населення, забезпечує матеріально-технічну базу соціальної сфери, а

також активізує інвестиційні процеси ті економічне зростання в державі [2].

Схематично механізм бюджетного інвестування представлено на рис. 1.

Ефективність функціонування цього механізму значною мірою залежить від якості управління публічними фінансами, прозорості бюджетного процесу, обґрунтованості інвестиційних рішень та належного контролю за їх реалізацією. В умовах обмеженості ресурсів особливої актуальності набуває питання пріоритетизації інвестиційних проєктів та оцінки їх соціально-економічної ефективності. Таким чином, бюджетні інвестиції реалізуються через систему взаємопов'язаних інструментів, методів та механізмів, які забезпечують досягнення стратегічних цілей розвитку держави та підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів.

Бюджетне інвестування безпосередньо пов'язане з капітальними інвестиціями, оскільки саме через бюджетні кошти здійснюється фінансування капітальних вкладень у матеріальні та нематеріальні активи, що сприяє створенню або оновленню основних засобів, розвитку інфраструктури, а також підвищенню продуктивності економіки у довгостроковій перспективі.

Таким чином, капітальні інвестиції мають ширший економічний зміст, охоплюючи як приватні, так і державні інвестиції, а бюджетне інвестування є їх підвидом, що характеризується джерелом фінансування та орієнтацією на публічні потреби. Аналіз бюджетного інвестування доцільно здійснювати у взаємозв'язку із динамікою капітальних інвестицій. Джерела фінансування капітальних інвестицій в Україні представлено у Табл. 1.

Загальний обсяг капітальних інвестицій у 2022 році становив 279597,8 млн грн, тоді як у 2024 році він зріс до 534417,1 млн грн. Таким чином, приріст за аналізований період склав 254819,3 млн грн, або 91,1%, що свідчить про суттєве відновлення інвестиційної актив-

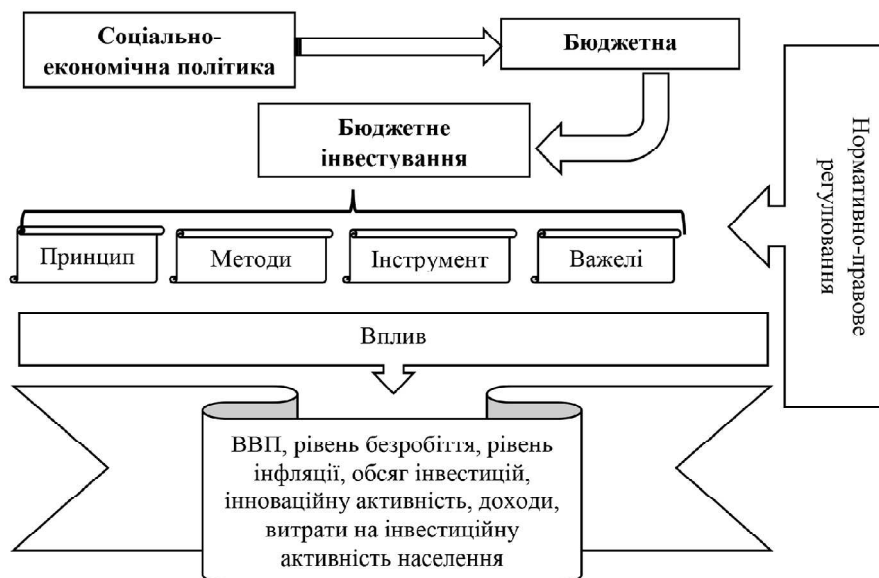

Рис. 1. Механізм бюджетного інвестування

Джерело: Узагальнено та згруповано на основі [3].

Таблиця 1. Джерела фінансування капітальних інвестицій в Україні, млн грн

Джерела фінансування	2022		2023		2024		2025	
	млн грн	%	млн грн	%	млн грн	%	млн грн	%
Державний бюджет	26 374,0	9,4	38 994,6	9,9	58 178,3	10,9	73 514,5	11,5
Місцеві бюджети	12 766,5	4,6	28 554,2	7,2	30 666,2	5,7	38 340,0	6,0
Власні кошти підприємств	203427,6	72,8	285674,9	72,2	379613,4	71,0	450 495,0	70,5
Кредити банків та ін. позики	11 822,1	4,2	11 649,1	2,9	20 473,9	3,8	28 755,0	4,5
Інвестори-нерезиденти	92,2	0,0	290,3	0,1	240,8	0,1	319,5	0,1
Кошти населення	17 914,0	6,4	21 788,8	5,5	32 666,6	6,1	34 506,0	5,4
Інші джерела	7 201,4	2,6	8 498,1	2,1	12 578,0	2,4	12 780,0	2,0
УСЬОГО	279597,8	100	395450,0	100	534417,1	100	638 710,0	100

Джерело: складено на основі [4; 5; 6].

ності в Україні попри складні економічні умови. Аналіз структури джерел фінансування показує, що домінуючу роль традиційно відіграють власні кошти підприємств, частка яких залишається стабільно високою (понад 70%). Водночас їх частка має тенденцію до незначного зниження (з 72,8% до 71%), що свідчить про поступове зростання ролі інших джерел фінансування у загальних видатках. Особливої уваги заслуговує динаміка бюджетних інвестицій, зокрема:

— кошти державного бюджету зросли з 26374 млн грн у 2022 році до 58178,3 млн грн у 2024 році, тобто на $\approx 120,6\%$. Їх частка зросла з 9,4% до 10,9%, що свідчить про посилення ролі держави в інвестиційному процесі;

— кошти місцевих бюджетів також зросли з 12766,5 млн грн до 30666,2 млн грн, тобто на $\approx 140,2\%$, хоча їх частка має нестабільну динаміку (4,6% $\rightarrow$ 7,2% $\rightarrow$ 5,7%).

Зростання бюджетних інвестицій значною мірою пов'язане з активізацією державних програм відновлення інфраструктури, фінансуванням об'єктів критичної інфраструктури та оборони, підтримкою регіонів, що постраждали внаслідок воєнних дій та залученням міжнародної фінансової допомоги. Інші джерела фінансування демонструють менш суттєвий вплив, а саме, частка

банківських кредитів залишається низькою (2,9—4,2%), що свідчить про обмежений доступ до позикового капіталу в умовах економічної нестабільності. Частка іноземних інвесторів є критично низькою (0—0,1%), що пов'язане з високими інвестиційними ризиками в країні.

Для більш детального аналізу ролі бюджетних ресурсів доцільно розглянути їх питому вагу у загальному обсязі капітальних інвестицій, що показано на рис. 2. Як бачимо, частка коштів державного бюджету, як інвестресурсу має тенденцію до зростання, що свідчить про підвищення його ролі як стабілізуючого джерела фінансування. Водночас місцеві бюджети демонструють більш волатильну динаміку, що зумовлено нерівномірністю фінансових можливостей територіальних громад.

Таким чином, загальне зростання капітальних інвестицій є результатом адаптації економіки до воєнних умов та активізації державної підтримки. Отож, капітальні видатки державного бюджету посилили його роль як основного інструмента стимулювання бюджетних інвестицій. Натомість, місцеві бюджети відіграють важливу, але нестабільну роль у фінансуванні інвестиційної діяльності. Отож, основним джерелом інвестицій залишається приватний сектор, фінансові ресурси якого не є бюджетними.

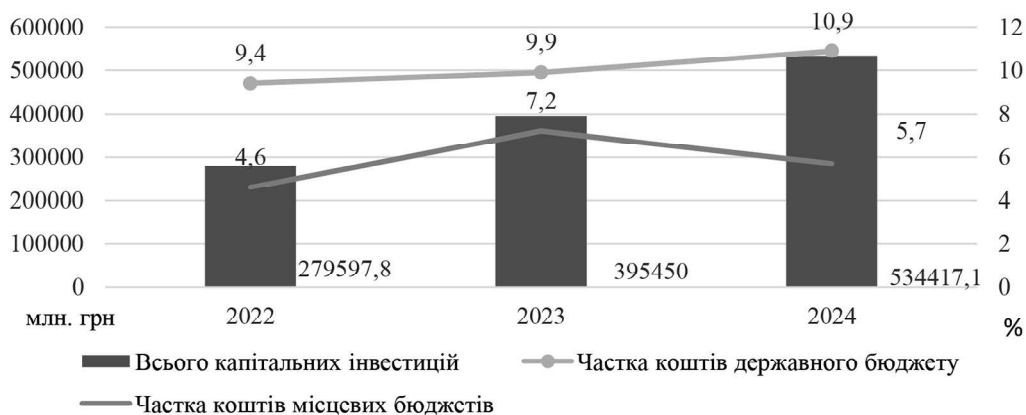

Рис. 2. Динаміка питомої ваги бюджетних інвестицій у загальних обсягах капітальних інвестиційних вкладень

Джерело: складено на основі [4].

Рис. 3. Динаміка частки капітальних та бюджетних інвестицій у ВВП України

Джерело: складено на основі [4; 7].

На рис. 3 представлена динаміка частки капітальних та бюджетних інвестицій у ВВП України.

Аналіз частки капітальних інвестицій у ВВП показує її зростання з 5,39% у 2022 році до 6,98% у 2024 році, що свідчить про поступове відновлення інвестиційної активності та підвищення ролі інвестицій для економічного зростання держави. Паралельно частка бюджетних інвестицій у ВВП також зростає — з 0,75% до 1,16%, що вказує на посилення участі держави у фінансуванні розвитку галузей економічного сектора. Водночас ці показники залишаються нижчими за так звану лінію Фуенте (2%), яка визначає мінімально необхідний рівень інвестицій для забезпечення сталого економічного зростання країни. Це свідчить про наявність інвестиційного дефіциту в економіці України (нестача капіталу для розвитку економіки, що загострилася через воєнні дії, високі ризики, секторальну нерівномірність інвестиційних потоків, енергетичну кризу та значний (>20% ВВП) дефіцит держбюджету).

Позитивна динаміка частки капітальних і бюджетних інвестицій у ВВП відображає поступове відновлення інвестиційної активності, однак її рівень залишається недостатнім для повноцінного структурного оновлення економіки країни. Недосягнення порогового значен-

ня лінії Фуенте свідчить про необхідність активізації державної інвестиційної політики; розширення обсягів бюджетного інвестування; стимулювання приватних та іноземних інвестицій; підвищення ефективності використання наявних ресурсів [8].

Оскільки бюджетне інвестування реалізується через капітальні видатки, доцільно досліджувати їх розподіл за функціональною класифікацією (Табл. 2). Загальний обсяг капітальних видатків Зведеного бюджету України у 2022—2025 рр. зріс з 3043,5 млрд грн до 5999,5 млрд грн, тобто майже на 97%. Це свідчить про активізацію бюджетного інвестування, однак така динаміка має переважно вимушений характер, обумовлений воєнними умовами. І більш глибокий аналіз структури дозволяє виявити суттєві диспропорції у розподілі ресурсів. Насамперед слід відзначити різке зростання частки видатків, зокрема і капітальних: на оборону — з 37,55% (48,1%) у 2022 році до 51,17% (125,5%) у 2025 році.

У 2022 році найбільші обсяги капітальних вкладень були спрямовані на економічну діяльність. Починаючи з 2024 року, за обсягом капітальних видатків лідирує сфера оборони та безпеки, що пов'язано з будівництвом фортифікаційних споруд та розвитком

Таблиця 2. Динаміка видатків Зведеного бюджету України за функціональною класифікацією (у т.ч. капітальних) за період 2022—2025 рр.*

Функціональна класифікація	2022 млрд грн	%	2023 млрд грн	%	2024 млрд грн	%	2025 (прогноз), млрд грн	%
Загальнодержавні функції	248,5/ 1,4	8,16/ 0,74	349,1/ 1,8	7,86/ 0,68	435,9/ 2,2	8,82/ 0,61	512,2/ 2,5	8,54/ 0,63
Оборона і безпека	1142,9/ 48,1	37,55/ 5,26	2097,6/ 68,5	47,23/ 5,91	2304,5/ 112,0	41,61/ 1,01	3069/ 125,5	51,1/ 31,71
Гром. порядок, безпека	454,4/ 11,8	14,93/ 6,20	591,4/ 14,2	13,32/ 5,37	712,7/ 18,5	14,42/ 5,12	836,9/ 22,4	13,9/ 5,66
Економічна діяльність	156,4/ 72,4	5,14/ 38,03	247,3/ 102,4	5,57/ 38,73	259,9/ 145,2	5,26/ 40,20	258,1/ 138,0	4,30/ 34,87
Охорона навк. середовища	5,2/ 0,4	0,17/ 0,21	6,4/ 0,6	0,14/ 0,23	10,4/ 1,1	0,21/ 0,30	11,8/ 1,3	0,20/ 0,33
Житлово-комунальне госп.	41,2/ 28,5	1,35/ 14,97	70,4/ 44,1	1,59/ 16,68	66,2/ 42,4	1,34/ 11,74	91,1/ 58,6	1,52/ 14,81
Охорона здоров'я	215,3/ 10,2	7,07/ 5,36	217,4/ 12,1	4,90/ 4,58	238,7/ 14,5	4,83/ 4,01	262,0/ 17,8	4,37/ 4,50
Духовний та фіз. розвиток	33,6/ 2,1	1,11/ 1,10	38,5/ 2,5	0,87/ 0,95	45,5/ 3,2	0,92/ 0,89	48,5/ 3,5	0,81/ 0,88
Освіта	290,8/ 14,2	9,55/ 7,46	308,6/ 16,8	6,95/ 6,35	348,4/ 20,5	7,05/ 5,68	394,0/ 24,6	6,57/ 6,22
Соц. захист та забезпечення	455,2/ 0,8	14,96/ 0,42	514,1/ 0,9	11,58/ 0,34	521,9/ 1,1	10,56/ 0,30	515,0/ 1,1	8,58/ 0,28
РАЗОМ	3043,5/ 190,4	100/ 100	4440,9/ 264,4	100/ 100	4944,0/ 361,2	100/ 100	5999,5/ 395,8	100/ 100

*— дробом (/) вказано показники по капітальних видатках.

Джерело: складено на основі [9].

Таблиця 3. Динаміка капітальних видатків за рахунок місцевих бюджетів 2022—2025 рр., млрд грн

Напрямки здійснення капітальних видатків	2022		2023		2024		2025	
	Млрд грн	%	Млрд грн	%	Млрд грн	%	Млрд грн	%
Загальнодержавні функції	46,5	9,6	53	8,19	61,6	9,16	73,5	9,49
Оборона	11,1	2,29	16,8	2,6	25,1	2,99	-	-
Громадський порядок, безпека	61,1	12,61	112,9	17,47	96,7	14,4	17,6	2,27
Економічна діяльність	0,5	0,11	1,2	0,18	0,9	0,13	89,4	11,54
Охорона навколишнього природного середовища	40,6	8,39	62	9,59	58,6	8,73	1,2	0,16
Житлово-комунальне господарство	31	6,4	38,2	5,9	37,2	5,54	76,1	9,83
Охорона здоров'я	22,6	4,66	26,6	4,12	29,3	4,37	43,2	5,58
Духовний та фізичний розвиток	232,3	47,96	248,2	38,37	283,7	42,23	32,7	4,22
Освіта	29,2	6,03	44,9	6,94	57,2	8,51	326,8	42,22
Соціальний захист та соціальне забезпечення	9,5	1,95	42,9	6,63	26,5	3,95	61,6	7,96
Міжбюджетні трансферти	484,3	100	646,8	100	671,8	100	52,1	6,73
Разом	46,5	9,6	53	8,19	61,6	9,16	774,1	100

Джерело: складено на основі [9].

оборонних виробництв. Це означає, що більше половини усіх бюджетних інвестицій вимушено спрямовується на безпеку. Водночас частка загального обсягу видатків держбюджету на інші сектори залишається відносно низькою, це: економічна діяльність — 4—5%; житлово-комунальне господарство — близько 1—1,5%; охорона навколишнього природного середовища — менше 0,3%; охорона здоров'я — 4—7%; освіта — 6—9%; духовний та фізичний розвиток — до 1%. Аналіз цих показників свідчить про таке явище як "перетягування ресурсів", коли фінансові ресурси спрямовуються на короткострокові пріоритетні видатки, передусім сферу оборони, і це обмежує можливості фінансування довгострокових інвестиційних проєктів. Економічний зміст цієї тенденції полягає у тому, що бюджетне інвестування частково втрачає свою стимулюючу функцію, оскільки ресурси, які могли б бути спрямовані на розвиток економіки та інфраструктури, використовуються для забезпечення базових потреб безпеки держави. У результаті знижується потенціал економічного зростання у середньо- та довгостроковій перспективі.

Незважаючи на низьку питому вагу, видатки на капітальний ремонт та будівництво по галузях "Освіта" та "Охорона здоров'я" демонструють стабільний ріст (майже вдвічі), що відображає необхідність відбудови пошкодженої інфраструктури і пояснюється тим, що в основному вони фінансуються з місцевих бюджетів. Отож, важливу роль у бюджетному інвестуванні відіграють місцеві бюджети, структура видатків яких має інші пріоритети (Табл. 3).

Аналіз обсягів фінансування капітальних видатків місцевих бюджетів показує загальну тенден-

цію їх зростання та більш збалансовану галузеву структуру. У 2022—2024 рр. найбільшу частку займав напрям духовного та фізичного розвитку (від 38% до 47,96%), що пов'язано з фінансуванням об'єктів соціальної інфраструктури на місцевому рівні. Водночас спостерігається поступове зростання частки фінансування освіти (з 6,03% до 8,51%), що свідчить про посилення інвестицій у розвиток людського капіталу.

У 2025 році структура суттєво змінюється: частка освіти різко зростає до 42,22%, що пов'язано із відновленням освітньої інфраструктури. Зростає також частка капітальних видатків на фінансування економічної діяльності (до 11,54%) та житлово-комунального господарства (до 9,83%) — це свідчить про переорієнтацію ресурсів на відбудову територій та забезпечення базових потреб населення.

Таким чином, місцеві бюджети відіграють більш активну роль у фінансуванні основних напрямів відновлення, забезпечуючи розвиток інфраструктури та соціальної сфери. Порівняльний аналіз показує, що бюджетне інвестування в Україні має диференційований характер: на рівні державного бюджету домінує фінансування оборони; на місцевому рівні пріоритет надається соціальній сфері та інфраструктурі. Така модель є об'єктивною в умовах воєнного стану, однак вона призводить до дисбалансу у фінансуванні довгострокового розвитку.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Бюджетне інвестування в Україні характеризується значним зростанням обсягів, що зумовлено воєнними

умовами та необхідністю підтримки функціонування держави. Галузева структура має виражений дисбаланс, що проявляється у домінуванні оборонного сектору та недостатньому фінансуванні основних напрямів розвитку. Спостерігається явище перетягування ресурсів, яке обмежує інвестиційний потенціал економіки та стримує її відновлення.

Подальший розвиток бюджетного інвестування потребує переорієнтації ресурсів на економічну діяльність, інфраструктуру та людський капітал, що забезпечить стале економічне зростання у післявоєнний період. Важливим є також врахування того, що бюджетне інвестування має стимулювати приватні інвестиції. Поліпшення інвестиційного клімату через державні вкладення у пріоритетні галузі сприяє залученню додаткового капіталу та формуванню ефекту мультиплікатора.

Перспективи розвитку бюджетного інвестування в Україні пов'язані з: післявоєнною відбудовою економіки; інтеграцією до європейського економічного простору; залученням міжнародної фінансової допомоги; розвитком інноваційної економіки. У довгостроковій перспективі особливу роль відіграватимуть інвестиції у "зелену" енергетику, цифрову інфраструктуру та високотехнологічні галузі, що відповідає сучасним глобальним тенденціям сталого розвитку. Підвищення ефективності бюджетного інвестування в Україні потребує комплексного підходу, що включає оптимізацію структури видатків, посилення контролю за використанням коштів, розвиток партнерства з приватним сектором та концентрацію ресурсів на стратегічно важливих напрямках. Реалізація цих заходів дасть змогу забезпечити не лише відновлення економіки у післявоєнний період, але й створити передумови для її сталого та інноваційного розвитку.

Література:

1. Сакун О. С., Щур Р. І., Мацьків В. В., Білий М. М. Формування інвестиційного ресурсу структурної модернізації національної економіки як фактору відновлення післявоєнний період. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2023. Вип. 19. Т. 1. С. 270—277. URL: <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.270-277>.
2. Vatamanyuk-Zelinska U., Sytnyk N. Effectiveness of financial and economic regulation of land relations in ukraine in the context of the decentralization reform. Problems and erspectives in Management. 2019. Volume 17. P. 550—562. URL: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17\(2\).2019.43](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17(2).2019.43)
3. Гетманець О.П. Правове забезпечення бюджетного інвестування: напрями удосконалення. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. № 70. 2022. С. 303—308. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.70.47>
4. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування. Державна служба статистики. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ibd/kindj/arh_kindj_2021_u.html
5. Про Державний бюджет України на 2025 рік: Закон України від 19.11.2024 № 4024-IX. Відомості Вер-

ховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4024-20>

6. Про схвалення Бюджетної декларації на 2025-2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.06.2024 № 751. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhhvalennia-biudzhethnoi-deklaratsii-na-20252027-roky-t280624>

7. Валовий внутрішній продукт (ВВП) в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>

8. Щур Р.І., Мацьків В.В., Лаврів А.В. Трансформація механізму бюджетного інвестування в умовах забезпечення повоєнного відновлення економіки України. Науковий вісник Полісся. № 2 (29). 2024. С. 416—429. URL: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-416-429](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-416-429)

9. Виконання бюджету. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>

References:

1. Sakun, O.S., Shchur, R.I., Matskiv, V.V., Bilyi, M.M. (2023), "Formation of the investment resource for structural modernization of the national economy as a factor of post-war recovery", Actual Problems of Regional Economy Development, vol. 19, no. 1, pp. 270—277. <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.270-277>.
2. Vatamanyuk-Zelinska, U. and Sytnyk, N. (2019), "Effectiveness of financial and economic regulation of land relations in ukraine in the context of the decentralization reform", Problems and erspectives in Management, Vol. 17, pp. 550—562. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17\(2\).2019.43](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17(2).2019.43)
3. Hetmanets, O.P. (2022), "Legal support of budget investing: directions for improvement", Scientific Bulletin of Uzhhorod National University, vol. 70. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.70.47>
4. State Statistics Service of Ukraine (2026), "Capital investments by sources of financing", available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ibd/kindj/arh_kindj_2021_u.html (Accessed 25 April 2026).
5. Verkhovna Rada of Ukraine (2024), The Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2025", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4024-20> (Accessed 25 April 2026).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024), Resolution "On the approval of the Budget Declaration for 2025-2027", available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhhvalennia-biudzhethnoi-deklaratsii-na-20252027-roky-t280624> (Accessed 25 April 2026).
7. Minfin Media (2025), "Gross domestic product (GDP) in Ukraine", available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (Accessed 25 April 2026).
8. Shchur, R., Matskiv, V. and Lavriv, A. (2025), "Transformation of the budget investment mechanism under post-war economic recovery", Naukovyi visnyk Polissia, vol. 2 (29), pp. 416—429. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-416-429](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-416-429)
9. State web portal of the budget for citizens (2026), available at: <https://openbudget.gov.ua/> (Accessed 25 April 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 06. 05.26

Процецензовано / Revised: 18. 05.26

Дата публікації / Published: 21.05.26